

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaupunginvaltuusto, § 13, 27.01.2025

Kaupunginhallitus, § 501, 16.12.2024

§ 13

Valtuustoaloite sähkön vähittäismyyntiyksikön perustamiseksi osaksi Tampereen Energia-sähkölaitosta – Aarne Raevara

TRE:4335/02.00.01/2024

Kaupunginvaltuusto, 27.01.2025, § 13

Valmistelija / lisätiedot:

Vuojolainen Arto

Valmistelijan yhteystiedot

Rahoituspäällikkö Saara Unnanlahti, puh. 040 131 9484, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaintoimittaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätösehdotus

Aarne Raevaran valtuustoaloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi.

Aloite ei anna aiheutta toimenpiteisiin.

Tiedoksi

Aarne Raevara, Arto Vuojolainen, Saara Unnanlahti, Jussi Laitinen /Tampereen Energia Oy

Liitteet

1 Valtuustoaloite - Aarne Raevara

Kaupunginhallitus, 16.12.2024, § 501

Valmistelijat / lisätiedot:

Vuojolainen Arto

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus oli

Esitetään valtuuston päätettäväksi:

Aarne Raevaran valtuustoaloite ja siihen annettu lausunto merkitään tiedoksi.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Aloite ei anna aiheutta toimenpiteisiin.

Perustelut

Aarne Raevara esittää valtuustoaloitteessaan 16.9.2024 sähkön vähittäismyyntiyksikön perustamista osaksi Tampereen Energia -sähkölaitosta huoltovarmuuden turvaamiseksi alueella niin, että on mahdollista ostaa kohtuuhintaista sähköä suoraan kaupungin omasta sähkölaitoksesta myös poikkeusoloissa.

Omistajaohjauksen vastine aloitteeseen:

Sähkön toimitusvarmuus, huoltovarmuus ja sähkömarkkinoiden toiminta ovat nousseet tärkeiksi teemoiksi viime vuosina. Suomen energiahuolto perustuu hajautettuun energiantuotantoon, monipuolisiin energialähteisiin ja toimintavarmaan siirto- ja jakelujärjestelmään. Suomen valtio, huoltovarmuuskeskus ja muut rahoitus- ja vakuutuslaitokset omistavat Fingrid Oyj:n. Järjestelmävastaava kantaverkonhaltijana Fingrid vastaa Suomen sähköjärjestelmän teknisestä toimivuudesta ja käyttövarmuudesta. Sähkön tuotannon ja kulutuksen on oltava jatkuvasti tasapainossa ja yhtiön lakisääteinen tehtävä on pitää tästä huoli 24/7. Suomen sähköjärjestelmä on osa yhteispohjoismaista sähköjärjestelmää ja sähköä virtaa jatkuvasti maasta toiseen. Olemme kytkettyneet myös Keski-Euroopan sähköjärjestelmään sähkönsiirtoyhteyksin ja siirtoyhteydet ovat myös Viroon.

Rajasiirtoyhteyksillä varmistetaan sähkön käyttövarmuus kovimmillakin pakkasilla ja toisaalta riittävät siirtoyhteydet turvaavat parhaiten sähkömarkkinoiden toiminnan. Sähkön sisämarkkinoita koskeva EU:n direktiivi sääntelee keskeisesti myös Suomen sähkömarkkinalainsäädäntöä.

Tampereen Energia Oy on Tampereen kaupungin 100-prosenttisesti omistama tytäryhtiö. Tampereen Energia on luopunut sähkönmyyntiliiketoiminnastaan, jotta yhtiö voi jatkossa panostaa entistä vahvemmin ilmastomyönteiseen lämmitysliiketoimintaan sekä paikallisiin energiaverkkoihin ja palveluihin. Tampereen Energia on tehnyt päätöksen panostaa lämmitykseen ja energiaverkkoihin, sekä niihin liittyviin palveluihin. Tampereen Energia on tunnistanut tavoitteekseen säilyttää Tampere ja sen lähialueet Suomen houkuttelevimpana ja kilpailukykyisimpänä kaupunkikeskittymänä, joka tarkoittaa alueen lämmitystä hiilinegatiivisesti ja paikallisesti. Lisäksi Tampereen Energia jatkaa investointejaan paikallisen energiantuotannon omavaraisuuden sekä huoltovarmuuden takaamiseen.

Tampereen Energia ja Väre ovat solmineet vuonna 2024 sopimuksen, jolla Tampereen Energian sähkönmyynnin kuluttaja- ja yritysasiakkaat ovat siirtyneet Väreeseen asiakkaiksi 1.7.2024. Siirto Väreelle ei vaikuttanut voimassa oleviin sähkösopimuksiin eikä sopimusehtoihin, ne siirtyivät sellaisenaan Väreelle. Yhtenä myynnin syynä on ollut Väreeseen panostaminen kokonaisvaltaisiin energiapalveluihin ja yhtiön asema yhtenä Suomen suurimmista sähkön myyjistä. Väre pystyy panostamaan kuluttaja- ja yritysasiakkaiden palveluihin ja yhtiön tarjonta kattaa mm.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

palveluja, joilla asiakkaiden energiakustannuksia ja hiilidioksidipäästöjä voidaan merkittävästi vähentää. Tampereen Energia on näin ollen arvioinut, että Väre pystyy hoitamaan sille siirtyvät asiakkaat Tampereen Energian toivomalla tavalla.

Viime vuosina energia-alaa on kohdannut kovat myllerrykset ja markkina on muuttunut merkittävästi. Kilpailu sähkömarkkinoilla jatkaa kiristymistään. Sähkön vähittäismyyntin kannattavuus on ollut viime vuosina heikko ja asiakkaiden siirtyminen mm. matalakatteiseen pörssisähköön on haastanut liiketoiminnan kannattavuutta. Sähkön vähittäismyyntiin kohdistuu yhä enemmän vaatimuksia myös viranomaisten puolelta mm. hinnoitteluun liittyen sekä tietojärjestelmiin liittyen. Järjestelmien ja palveluiden kehittäminen ja tuottaminen kannattavasti vaatii näin ollen suuren asiakasmäärän.

Sähkömarkkinalain sääntely

Sähkömarkkinalain tarkoituksena on varmistaa edellytykset tehokkaasti, varmasti ja ympäristön kannalta kestävästi toimiville kansallisille ja alueellisille sähkömarkkinoille sekä Euroopan unionin sähkön sisämarkkinoille siten, että hyvä sähkön toimitusvarmuus, kilpailukykyinen sähkön hinta ja kohtuulliset palveluperiaatteet voidaan turvata loppukäyttäjille. Sähkömarkkinalain 28 § Verkonhaltijan varautumissuunnittelu mukaan verkonhaltijan on asianmukaisella suunnittelulla varauduttava sähköverkkoonsa kohdistuviin normaaliolojen häiriötilanteisiin, sähköjärjestelmässä ilmenevien sähkösaannin häiriöiden edellyttämien säännöstelytoimenpiteiden täytäntöönpanoon ja valmiuslaissa tarkoitettuihin poikkeusoloihin. Verkonhaltijan on laadittava varautumissuunnitelma sekä osallistuttava tarpeellisessa laajuudessa huoltovarmuuden turvaamiseen tähtäävään valmiussuunnitteluun. Varautumissuunnitelma on päivitettävä vähintään kerran kolmessa vuodessa ja silloin, kun olosuhteissa tapahtuu merkittäviä muutoksia. Tarkempia säännöksiä varautumissuunnitelman sisällöstä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella. Säännökset voivat koskea yhteiskunnan johtamisen ja turvallisuuden, väestön toimeentulon sekä elinkeinoelämän toimintakyvyn varmistamiseksi tarpeellista sähköverkkojen toiminnan sekä sähkönsiirron ja -jakelun järjestelyä. Varautumissuunnitelma ja siihen tehtävät muutokset on toimitettava Energiavirastolle. Energiavirastolla on oikeus kuuden kuukauden kuluessa varautumissuunnitelman vastaanottamisesta vaatia verkonhaltijaa tekemään siihen muutoksia, jos se ei täytä säädettyjä vaatimuksia. Sähkömarkkinalain 29 § verkonhaltijan yhteistoimintavelvollisuus häiriötilanteissa mukaan verkonhaltijan on toimittava häiriötilanteissa häiriöiden poistamiseksi ja niiden vaikutusten rajoittamiseksi yhteistyössä muiden sähköverkonhaltijoiden ja toiminta-alueensa pelastusviranomaisten, poliisin, kuntien viranomaisten ja tieviranomaisten sekä muiden yhdyskuntateknisten verkkojen haltijoiden kanssa. Verkonhaltijan on osallistuttava häiriötilanteissa toiminta-alueeseensa liittyvän tilannekuvan muodostamiseen ja toimitettava tilannekuvan muodostamisesta vastaavalle viranomaiselle sitä varten

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

tarvittavat tiedot. Jakeluverkonhaltijan on järjestettävä 1 momentissa tarkoitettua yhteistyötä varten erillinen viestiyhteys valvomoonsa tai muuhun tilaan, josta johdetaan verkonhaltijan toimenpiteitä häiriötilanteen poistamiseksi.

Sähkömarkkinalain 45 § järjestelmävastuu mukaan järjestelmävastaava kantaverkonhaltija vastaa Suomen sähköjärjestelmän teknisestä toimivuudesta ja käyttövarmuudesta siten, että sähköjärjestelmä toimii luotettavasti ja varmasti sekä huolehtii valtakunnalliseen tasehallintavastuuseen kuuluvista tehtävistä ja valtakunnallisesta taseselvityksestä tarkoituksenmukaisella ja sähkömarkkinoiden osapuolten kannalta tasapuolisella ja syrjimättömällä tavalla (järjestelmävastuu). Järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan tulee ylläpitää ja kehittää järjestelmävastuun piiriin kuuluvia toimintojaan ja palveluitaan sekä ylläpitää, käyttää ja kehittää sähköverkkoaan ja muita järjestelmävastuun hoitamiseen tarvittavia laitteistojaan sekä yhteyksiä toisiin verkkoihin siten, että sähköjärjestelmä ja järjestelmävastuun piiriin kuuluvat palvelut toimivat luotettavasti, varmasti ja tehokkaasti ja että edellytykset tehokkaasti toimiville kansallisille ja alueellisille sähkömarkkinoille sekä Euroopan unionin sähkön sisämarkkinoille voidaan turvata. Järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan on tehtäviään hoitaessaan otettava huomioon alueellisten koordinoitikeskusten koordinoituidet toimet ja suositukset siten kuin sähkökauppa-asetuksessa säädetään. Järjestelmävastaava kantaverkonhaltija voi asettaa järjestelmävastuun toteuttamiseksi tarpeellisia ehtoja voimalaitosten, energiavarastojen ja kuormien sekä sähköverkkojen liittämiseksi sähköjärjestelmään sekä sähköjärjestelmän ja siihen liitettyjen voimalaitosten, energiavarastojen, kuormien ja sähköverkkojen käyttämiseksi. Ehtoja voidaan soveltaa yksittäistapauksissa sen jälkeen, kun Energiavirasto on ne vahvistanut sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain 10 §:n mukaisesti. Vahvistettuja ehtoja voidaan soveltaa muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomaisen toisin määrää. Järjestelmävastaavalla kantaverkonhaltijalla on kestoaltaan rajoitetuksi ajaksi oikeus rajoittaa sähkön siirtoa tai keskeyttää se kokonaan, kun se on välttämätöntä sähköjärjestelmässä ilmenevien häiriöiden poistamiseksi tai niiden hallitsemiseksi. Järjestelmävastaavalla kantaverkonhaltijalla on oikeus sähköjärjestelmän käyttövarmuuden ollessa uhattuna ohjata sähköjärjestelmään liitettyä sähkön käyttöä, tuotantoa, tuontia ja vientiä ottamalla huomioon yhteiskunnan yleiset elintärkeät tarpeet, mahdolliset viranomaismääräykset, voimassa olevat tehopulan hallintaa ja häiriöiden selvittämistä koskevat suunnitelmat ja veloitteet sekä vallitsevat olosuhteet. Rajoitusta tai ohjaustoimenpidettä saa kussakin tapauksessa pitää voimassa niin kauan kuin se on välttämätöntä sähköjärjestelmän palauttamiseksi normaalitilaan. Tarkempia säännöksiä järjestelmävastuun toteuttamistavasta ja sisällöstä voidaan antaa ministeriön asetuksella.

Sähkön vähittäismyyntiä sääntelee sähkömarkkinalain 9 luku. 67 § Toimitusvelvollisuus mukaan vähittäismyyjän, jolla on huomattava

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

markkinavoima jakeluverkonhaltijan vastuualueella, on toimitettava vastuualueella sähköä kohtuulliseen hintaan kuluttajille sekä muille loppukäyttäjille, joiden käyttöpaikka on varustettu enintään 3 x 63 ampeerin pääsulakkeilla tai joiden sähkönkäyttöpaikkaan ostetaan sähköä enintään 100 000 kilowattituntia vuodessa (toimitusvelvollisuus). Jos jakeluverkonhaltijan vastuualueella ei ole vähittäismyynnin, jolla on huomattava markkinavoima, on toimitusvelvollisuus sillä vähittäismyynnillä, jonka toimitetun sähkön määrällä mitattu markkinaosuus toimitusvelvollisuuden piirissä olevien loppukäyttäjien hankkimasta sähköstä on kyseisellä vastuualueella suurin. Vähittäismyynnin, jolla on toimitusvelvollisuus, on tarjottava toimitusvelvollisuuden piirissä oleville kuluttajille ja muille loppukäyttäjille näiden tarpeisiin sopivia erilaisia sähkönmyyntisopimuksia. Tarjottavat sähkönmyyntisopimukset eivät saa olla yksinomaan dynaamisen hinnan sähköntoimitussopimuksia ja muuhun muuttuvaan suureeseen perustuvia sähkönmyyntisopimuksia. Vähittäismyynnillä on oltava julkiset vähittäismyyntiehdot ja -hinnat tai, jos kysymyksessä on dynaamisen hinnan sähköntoimitussopimus tai muu muuttuvaan suureeseen perustuva sähkönmyyntisopimus, hinnanmääräytymisperusteet toimitusvelvollisuuden piirissä oleville loppukäyttäjille. Niissä ei saa olla kohtuuttomia, syrjiviä tai sähkökaupan kilpailua rajoittavia ehtoja. Vähittäismyyntihinnat tai hinnanmääräytymisperusteet on esitettävä helposti ja selkeästi verrattavalla tavalla. Energiavirasto voi määrätä tässä pykälässä tarkoitetun vähittäismyynnin toimittamaan sähköä 2 momentissa tarkoitetuilla ehdoilla toimitusvelvollisuuden piirissä oleville loppukäyttäjille.

Edellä mainituin perustein valtuustoaloitteen tavoitteena oleva kohtuuhintaisen sähkön ostamisen turvaaminen myös poikkeusoloissa toteutuu ilman sähkön vähittäismyyntiyksikön perustamista osaksi Tampereen Energia Oy:tä.

Tiedoksi

Aarne Raevara, Arto Vuojolainen, Saara Unnanlahti, Jussi Laitinen
/Tampereen Energia Oy

Liitteet

1 Valtuustoaloite - Aarne Raevara

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja yleisesti nähtäville 5.2.2025 www.tampere.fi

Päätös on lähetetty sähköisesti 5.2.2025.

Tampere
05.02.2025

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Karoliina Vehmaanperä
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§13

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)